

V srdci Egypta

Je sice únor, ale aktuální teplota, kterou hlásí kapitán z kokpitu letadla, je příjemných 21,5 °C. Poprvé dosedám malým letadlem mířícím z Vídně na egyptskou půdu. Jsem v Africe. Konečně, říkám si. Ještě ale ani nevysedám z útroby stroje a je tu první problém. Nějaký nepřizpůsobivý cestující, který během celého letu dělal jen samé zmatky a problémy, je teď na oplátku tvrdě odveden egyptskou policií. Ne, že by nutně příjezd do Afriky znamenal problém, ale i tak si uvědomuji, že již nejsem v tzv. zhýčkané střední Evropě. V duchu jen doufám, že mně a mým dvěma přátelům, s nimiž se společně chystáme na cestu po Egyptě, se nic nestane. Před námi je totiž cesta, která má trvat týden a při které máme na jet bezmála 3 000 km. Hned druhý den vyrážíme.

Od pobřeží Rudého moře míříme noční linkou přeplněnou domorodci do Káhiry. Z této megapole následně vlakem do známého a cestovatelsky obávaného Asyútu a z něj do západních oáz. Odtud pak město Aswán, severně zpět do Al Uqsuru (Luxor) a z něj opět busem na letiště Hurghada. Hlavním cílem celé cesty však byly právě západní, dosti opomíjené, zato ale kouzelné oázy Dachla a Kharga v Libyjské poušti.

Když pší vlakem, nemyslím tím tvrdě strážný a speciálně vypravovaný expres jež je pro turisty veden údolím Nilu až po Asuán, ale běžný spoj, jimž se dopravuje běžné egyptské obyvatelstvo. Možná rizika si, samozřejmě, uvědomujeme, no nic nás nemůže odradit. Když na mne ale při jízdě egyptským vnitrozemím kolem půlnoci velice nepřátelsky pohlédne jeden cestující,

kterému z pod typicky červeno-bílého šátku vykukují jiskřivé oči, odvaha i humor mne přejde. Následně mi ale dojde proč. Dát si v islámském světě nohu přes nohu a ukázat tím podrážku bot je neodpuštělný „hřích“. Člověk se stále učí... O pět minut později mi tentýž „sajjid“ s úsměvem vysvětluje, že se blíží město Asyút a že bych se měl připravit. Chvilková diametrální změna nálady patří mezi muslimy také k jakémusi „zvyku“. Jak ale věděl, že cestuji právě do Asyútu mi zůstane záhadou navždy.

To už se ale dostáváme do tohoto jeden a půl milionového města, v němž má značný vliv fundamentalistická avantgardní organizace Muslimské bratrstvo. Tato politická strana je sice v Egyptě oficiálně zakázána, ale jako nezávislí mají v egyptském parlamentu dvacetiprocentní zastoupení.

Před zastávkou na tomto území dnes varuje většina ministerstev zahraničí Evropy. Jak se později dovídáme, je v současné době problém se do středního Egypta dostat a už vůbec po něm cestovat. Samotní Egyptané si díky častým silničním přepadením a útokům raději vybírají pro cestu ze severu na jih, či naopak, vlak nebo plavbu po Rudém moři. Plavba po Nilu je v této oblasti rovněž podle místních riziková. Nic na plat, tehdy jsme tyto informace ještě neměli. Každopádně cestovat do oáz jako je Al Kharga nebo Dachla je neuvěřitelně právě z města Asyút...

Vstupujeme do nádražní haly v Asyútu a ještě uvnitř si nás okamžitě vyhlédl jeden taxikář. Odveze nás do hotelu, údajně proto, aby se nám nic nestalo. Následně na to si již účtuje za těch pár metrů nemalou částku. Hotel v temné uličce někde v Asyútu působí

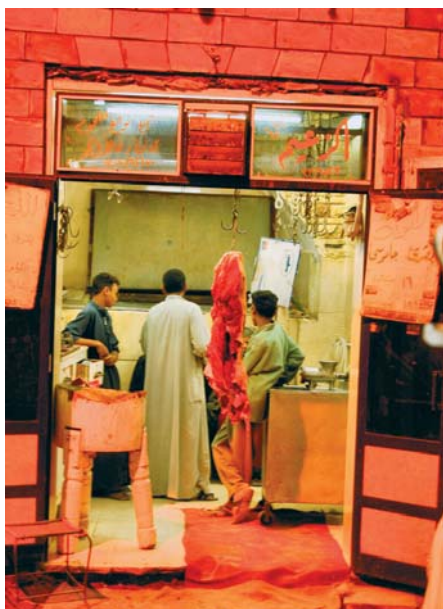

ale dobrým dojmem. Recepční i personál v jednom je velmi milý a ochotný. Dostáváme skromný pokoj. Vybalujeme se a i přes velice brzkou již ranní hodinu se rozhodujeme jít najíst. Recepčnímu se náš nápad ale vůbec nezamlouvá. My však tvrdošjně, i přes jeho varování, vycházíme do ulic. Jak je v těchto končinách zvykem, je zde stále živo a vše je otevřené. Pohledy místních jsou však nepřehlédnutelné. „Msá l-chér“ (dobrý večer), od velice udiveného osazenstva se však odpovědi nedočkám. Sedáme do malé restaurace a společně objednáme místní placky s hodně kořeněným jídlem. Stále na nás ale doráží jistý stísněný pocit. Jako by nás někdo sledoval. Nejspíše pracuji jen předsudky, ale i tak se máme na pozoru. Tohoto dojmu se ale nemůžeme ubrá-

nit. A opravdu. Jak se později v hotelu dovídáme, bylo za námi posláno několik ozbrojených špehů, kteří měli, v případě potřeby, zasáhnout. Jak je vidět, po masakru z Luxoru v roce 1997 se mnohé změnilo a běžní Egypťané rozhodně o další zabití turisty na jejich území nestojí. Není divu. Turistický ruch je pro Egypt relativně neomezeným finančním zdrojem a každý podobný tragický scénář by mohl výrazně poškodit příliv turismu do této země.

Po krátkém spánku velice brzy ráno vstáváme a za úsvitu vyrážíme. Před hotelem je již připravený taxík, který byl předem dohodnut včera v noci. Veze nás na auto- ▶▶

EGYPT

3* hotel s P
už od **315 EUR/os.**

4* hotel s AI
už od **388/os.**

5* hotel s AI
už od **437 EUR/os.**

- odlety z Bratislavy aj Košíc
- zľava až 19% do konca marca
- záloha len 99 Eur

* uvedené ceny sú bez povinných poplatkov CK a sú kalkulované s max. 19% zľavou

►► busové stanoviště. Zde čekáme na spoj do oázy Al - Kharga, ze které se pak následně chceme dostat do Dakhly. Autobus, jak se dovídáme, má odjízďet za několik minut. Je již připravený. Neodmyslitelná klimatizace jede na plný výkon. Sedáme si do zadní části autobusu. Před námi je jen několik místních obyvatel a my pomalu vyjíždíme. Cesta bude trvat několik hodin. O egyptských řidičích jsem měl do teď jakous takous představu, v tento moment jsem si ale právě vše převedl do reálné existence. Libyjskou poušť se řítíme jako o závod a já myslím na to, jak častá je nehodovost a s jak vysokou mortalitou právě v Egyptě. Na druhou stranu se vyšší rychlost i oplácí. Do Al - Khargy přijíždíme po necelých 3 hodinách, což je opravdu výkon.

Kharga - nejrozsáhlejší egyptská oáza, připomínající velké město. Právě přes tuto oázu proudily v minulosti karavany na cestě do nebo z Al - Uqsuru, případně až Súdán. Mnoho zajímavého v městě ale k vidění není. Nachází se zde jen např. chrám Hibis či nekropole Al-Bagawát. My jsme však ani na toto neměli čas a po přestupu do malé dodávky míříme směrem oáza Dakhla, vzdálené cca 200 km. V této pětimístné dodávce nás však jede 10, což je taky další z místních zvyků. Nutno na tomto místě dodat, že než se člověk dostane do Khargy či Dakhly, musí absolvovat mnoho střežných stanovišť, při nichž jsme většinou hlásili kolik nás ve vozidle je, případně jaké jsme národnosti. Kontroly jsou opravdu přísné a bez zastavení neprojde žádný vůz.

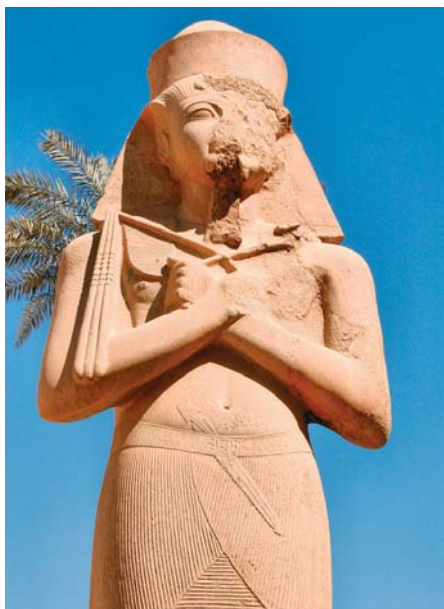
kteřá je 133 m pod hladinou moře. Zpět ale k oázám. Pomalu jsme se totiž přiblížili k našemu cíli. Oáza Dakhla, resp. její centrum město Mút bylo před námi. Celý polámaní, ale šťastní, že jsme dojeli bez nehody tak vysedáme na hlavní třídě města. Zde, v hlubokém vnitrozemí Egypta, se pohledy místních na tři mladé bělochy ještě více umocnily. Mnoho turistů na tato místa opravdu nezavítá. Po krátkém pohledu do okolí se sháníme po dalším spoji, který by nás zavezl do Al-Qasru - našemu konečnému cíli vzdálenému ještě asi 30 km západním směrem.

„Žádný problém“, říká mladý Egyptčan, když chceme svést do Al-Quasru, nebo jak místní říkají jednoduše „Asru“. Pustí již značně ohranou kazetu a šlápne na plyn. Za chvíli jsme na tomto odlehlém místě. Čas jako by se posunul zpět. Toto malé město je totiž jedno z mála, kde se ještě zachovala původní středověká výstavba z nepálených cihel. Nejstarší dům pochází až ze 16. století. Jsme tedy ve středověku, na konci světa, v samotném srdci Egypta. A konečně u cíle. Tato úchvatná islámská osada však vznikla již na římských základech a nejspíše tedy představuje nejdéle nepřetržitě osídlené místo v oáze.

Mne ale spíše než historie zajímá místní krajina. Jako herpetologa pak převážně šupinaté osazenstvo místní přírody. Mladík nás vysazuje u místní zapadlé čajovny a my už zdálky vidíme tu krásu. Před námi se totiž rozprostírá nádherné středověké město a za ním strmé hory s obrovskými navátými dunami. Ve skutečnosti se však jedná o náhorní plošinu, do které je vklíněna i tato oáza. Jednomyslně se shodujeme na tom, že duny a jejich okolí musíme bezpodmínečně vidět pěkně zblízka. Času je však málo. Ještě dnes večer musíme najít spoj a vyrazit zpět směr Asyút. Nemeškáme a hned vyrážíme. Pomalu procházíme hliněným městečkem. Nepotkáváme však ani živáčka. Divně. Zde prý totiž také, jako na mnoha jiných místech, případně turisty obtěžují falešní průvodci. Jsme ale rádi, alespoň vidíme to co opravdu chceme a jak dlouho chceme. Kolem nás je spousta domů s krásnými dveřními překladky ze dřeva, jejichž spojované nebo kufické nápisy nesou podle našeho bedekru jména jejich stavitelů nebo obyvatel. Většina domů pochází z dob osmanských a mamlúckých. Nevíme ani jak a přes chodbičky podpírané palmovými kmeny pronikáme do hlubšího labyrintu místních uliček. Vidíme i v průvodci zmi-

ňovanou, devět století starou mešitu Nasr ad - Di, která se může pochlubit 21 metrovým minaretem. Na jeho vrcholku je pak nasazena křížová kytka, typický znak ajjúbovské dynastie. K vidění je zde i údajně starověká saqqija, neboli vodní kolo, dále mlýnek na obilí poháněný osly a rozvinuté je i hrnčířské umění, my však na nic takového štěstí neměli. Městečko bylo až příliš mrtvé. Za celou dobu nám cestu zkřížil jeden egyptský klučina na kole a pak dvě malé zvědavé děti - holčička, pro jistotu úplně bosá...

O to více času nám tedy zůstalo na poušť. Sundávám boty. Jít totiž v jemném pouštním písku bosýma nohama je opravdu úžasný pocit. Překonáváme strže vymleté do písčítých sedimentů. Naproti nám stále se zvěšující lem náhorní plošiny. Barva je zřetelně růžová a tak je někdy nazývána i tato oáza. Koryta občas vyplňují vápencové tvary a někdy několikametrové písečné duny. Měsíční krajina jako vystřižená! Na strmých svazích náhorní plošiny jsou naváté gigantické duny, které šplhají z údolí až na hřeben. Po jedné z nich stoupáme nahoru. Z vápencových skal u hřebene vykukují mušle a jiné pozůstatky - právě tady kdysi dávno bylo totiž moře. Některé duny jsou tak obrovské, že „přechází“ výběžek plošiny a padají i na druhou stranu. Z bioty pouště jen neurčené druhy brouků smrtníků a kudlanek... I tak je to tu ale nepopsatelně překrásné. Přestože jsem pak později viděl několik dalších pouští, tato se mi vryla hluboko do paměti. Možná právě proto, že byla první...

Zapadá slunce, teplota rychle klesá a my zapínáme svítilny. Noční pochod pouští. Z původního písečného moře jsou teď jen obrysy kontrastující s končícím dnem. Za necelou hodinu v Asru a městem rychle na nějaké stanoviště autobusu. Máme štěstí...

Zpáteční cesta trvala o něco méně. I když to bylo možná jen zdání, tak typické pro návraty. Z Asru s námi jel jeden místní velmi inteligentní učitel angličtiny, který se podíval, co zrovna tady dělají tři západní turisté. Pak přestup v oáze Kharga, kde na nás opět nasadili tajnou policii. Ta nám s úsměvem ve tváři jako bonus nabízela opium... Ať už jsme v Asyútu, říkám si. To se ale dovidáme, že tam žádný autobus teď již nepojede. Nenasbírali se lidé a tak řidič řekl, že se mu nechce. Jediná možnost je tedy taxík. „Naši ochránci“ nás na jeden hodili a tak jsme vyrazili. I náš řidič měl ten strašný zvyk řídit se za tmy pouštní asfaltkou velkou rychlostí, s vypnutými světlými a oslňovat při míjení protijedoucí auta krátkým dvoj bliknutím dálkových světel. Neuvěřitelné... Raději usínám.

Zpět na nádraží v Asyútu jsme o půl čtvrté ráno a jako by tomu osud chtěl, za 15 minut nám jede jediný noční vlak mířící z Káhiry do Aswánu. Klepu se zimou, jsem k smrti unavený, ale šťastný, že se nám podařilo nejrizikovější úsek této cesty zvládnout bez sebemenší újmy... Jak by řekl prostý Egyptan „il-Hamdu lilla“, neboli „díky bohu“.

DANIEL JABLONSKI
(autor je student biologie)

TUNISKO

3* hotel s P
už od **243 EUR/os.**

4* hotel s AI
už od **299 EUR/os.**

5* hotel s AI
už od **324 EUR/os.**

- odlety z Bratislavy aj Košíc
- zľava až 19% do konca marca
- záloha len 99 Eur

* uvedené ceny sú bez povinných poplatkov CK a sú kalkulované s max. 19% zľavou

www.bestchoice.sk